

NLO u jugoslovenskoj štampi 1950 - 1959.

Neidentifikovani leteći objekti (leteći tanjiri) prvi put su pomenuti u jugoslovenskoj štampi 1950. godine.

Vesti su prenete iz svetskih novinskih agencija, koje je obrađivao Tanjug...

Pred vama se nalazi većina tekstova koji su objavljeni u periodu između 1950. i 1959. godine koje se mogu naći u arhivama.

Kuriozitet su Tanjugovi izveštaji koji su slati redakcijama (čiji je tek manji deo objavljen u pomenutom periodu).

Ova mala zbirka ima veliki istorijski značaj, a nastala je radom naših istraživača koji su proveli mnogo radnih sati u raznim arhivama, listajući tomove i tomove materijala...

„Летећи тањира“ или ...

Предмети елипсоидне облика летели су од запада према истоку огромном брзином над Београдом, Шапцем, Румом, Загребом, Сарајевом и Дубравом. „Летеће тањире“ прво су приметили Шапчани нешто пре 8 часова ујутру

„Јутрос у 6,9 часова видео сам изнад Шапца седам чудних летећих тела. Кретала су се у правцу југозапад—северозапад. Летела су великом брзином и на великој висини. Светлела су јако и имала боју пламена. Прво тело у групи било је највеће и дугуљастог облика. Остала су била округла“.

То је био први извештај о појави „летећих тањира“ над нашом земљом, који је наша редакција примила јуче ујутру. Телефонско га нам је послао Драган Васиљевић, службеник „Житопромета“ из Шапца. Све ово о чему нас је он обавестио видели су и Милутин Јеремић, радник фабрике „Зорка“ и Зорановић радник „Гласа Подриња“ из Шапца.

У први мах чинило нам се чудно обавештење из Шапца. Одмах затим почели су да нам стижу многи извештаји с других страна.

Интересовали смо се код неких очевидца и разговарали с њима.

У шест и петнаест над Раковицом

Први с којим смо разговарали био је Раде Луковић, студент технике, иначе техничар у Индустији мотора у Раковици. Ево шта нам је он испричао:

— Био је шест и петнаест када сам јутрос дошао пред фабрику. Негде између станице Раковица и капије наше фабрике друг с којим сам ишао гурнуо ме је одједном. Рекао ми је: „Гледај горе!“ Чим сам подигао поглед, видео сам три или четири светла тела како великом брзином лете преко неба. Имала су облик цилиндра, који је у предњем делу био шири, а у задњем ужи. Имао сам утисак да су потпуно у жару. Јако су се пресјајавала наранџасто-светлом бојом. Летели су правцем Земун—Раковица. Прелетели су великом брзином и пратио сам их погледом свега три-четири секунде. Ишла су потпуно правом линијом у хоризонталу. Кретала су се с сталном поретку, не мењајући положај. Никакав звук нисам чуо“.

И Тока Павловић, такође машинички техничар Индустије мотора у Раковици причао нам је о овом случају.

Ваздухопловци — очевидци

Може се рећи да су ово мишљења ланка, па према томе и не потпуно веродостојна. Зато смо разговарали с неколико ваздухопловаца — очевидца. Њихове очи су навикле на небо и лако могу да разликују у ваздуху авионе од светлосних или неких других појава.

Ваздухопловни инжењер Владимир Ајваз, видео је у шест часова и седамнаест минута формацију од три летелице у ваздуху. Летеле су великом брзином у правцу Вишњице. Биле су коњуљастог облика и блештале јаким светлошћу.

Ваздухопловни капетан Степан Ђитко стајао је јуче ујутру у шест часова и деветнаест минута на балкону свога стана у Новом Београду. Изненада је на правцу Бежаниска Кося—Чукарца, приметио неку жукасту масу, која се кретала великом брзином. Имала је боју пламена и летела у хоризонталу.

„Имао сам утисак да је то метеор. Истовремено ухватио ми се да се та маса у тренутку распала на четири дела. Висина је могла бити око 4.000 метара. Никакав шум нисам чуо. Брзина је била много већа од брзине млазних авиона, па сам по-

збу пратио погледом свега неколико секунди.“

Једна контрадикторна изјава

Функционер Ваздухопловног савеза Милорад Драгутиновић, који је већ седамнаест година активан летач, затекао се јуче ујутру око шест часова и четрдесет пет минута на углу код Народног позоришта. Око њега је било још десетак људи. У једном тренутку и он и остали спустили су на небо у правцу Дома ЈНА три летелице елипсоидног облика. Биле су тамне боје, а ишле су, отприлике, брзином млазних авиона.

„Прво сам помислио да су то авиони. — каже Драгутиновић — али кад ми после промене њиховог положаја нисам видео крила, разуварио сам се у то.“

Кретали су се, како даље прича Драгутиновић, у формацији — један напред, а два позади, у клину. Драгутиновић каже да је летелице пратио погледом скоро један минут. Летеле су у правцу Вишњице.

Шта кажу синоптичари

Отпили смо и у Команду Југословенског ратног ваздухопловства. Хтели смо и код њих да се обавестимо о овим појавама. Тамо су врло задовољени. Зна се о овим појавама и оне се сада испитују.

Велики број Загребчана посматрао лет непознатих тела

Загреб, 25 октобра

Већи број Загребчана и људи из околине Загреба посматрао је јутрос необичан приказ на небу. Око 6.15 часова, управо када се сјајни руб сунца показао на ведром хоризонту, у великој висини заблестало је један сјајан елипсоид који се необично пресијавао. Ово страно тело јасно се видело на бистром плавом небу. Оно што је највише запањило посматраче било је то да је ово тело летело огромном брзином и то у хоризонталном правцу изнад Загребачке Горе и Загреба у смеру од запада према истоку. Овај сјајни елипсоид нестао је у року од неколико секунди на хоризонту, изгубивши се у правцу Београда. Иза „тањира“ остајао је јасан светло-беличаст траг као од неког возила са унутрашњим сагоревањем. Тај траг имао је на моменте отсвеве пламена. Међутим, никакав звук није допирало.

Највећи број посматрача који је видео ово необично тело над Загребом јавно се са подручја Дубраве, Максимира и са друге стране Саве, одакле је видокруг већи.

Један очевидцу страно тело лично је на велику пепелуру

Први који се јавно нашој филдјали у Загребу био је комерцијални директор Загребачког велсајма Иво Халапија. Дописнику „Политике“ он је рекао ово:

— Упутно сам се са Буквичке цесте у град на дужност. Тачно у 6.14 часова приметно сам изнад Сљемена чудан предмет који је летео у водоравној линији на великој висини и огромном брзином у правцу Дугог Села. Посматрао сам га око осам секунди. Брзина је била заиста велика. Предмет је био плавичасто-зелене боје и иза њега остајао је светло траг као кад лети ракета кроз ваздух. Било је ведро и мирно. Никакав се звук није чуо. Пратио сам

истом огромном брзином над Загребом, Шапцем, Румом, Загребом, Сарајевом и Дубравом. „Летеће тањире“ прво су приметили Шапчани нешто пре 8 часова ујутру

Интересовали смо се и код синоптичара земунског аеродрома. Њихов извештај, поред осталог, да не престано осматрају небо. Они су, дакле, могли да нам дају најверодостојније податке. Разговарали смо са неколицином њих, који су јуче ујутру приметили летећа тела.

Према њиховом приказу догађаја, летећа тела су се појавила око шест часова и двадесет минута. Летела су правцем северозапад—југоисток. Била их је укупно четири у одређеној формацији. Имала су јајасту облик и јако светлела наранџастом бојом. Летела су великом брзином на висини од око 2.500 до 3.000 метара. Синоптичари тврде ово на основу чињенице што су их видели отприлике на нивоу облака страто-кумулуса, који се налазе на висини од 2.500 до 3.000 метара.

То су изјаве неколико очевидца и претставника неких установа. Из њих се не може закључити шта су и каква су ово летећа тела, али је чињеница да су она заиста запањена. То нам потврђује нарочито подударност већине изјава разних људи из разних места, како у погледу времена појаве, тако и у погледу облика, правца и боје летећих тела.

Шта је уствари, засад се не може рећи. Можда ће нам блиска будућност дати одговор и на ово питање.

Б. Ристић

предмет док је нестао у даљини. У тој висини он је имао величину једне велике пепелуре.

Шта кажу у Управи хидрометеоролошке службе

Обратили смо се у Управу хидрометеоролошке службе. Тамо су добили обавештења да су непозната тела над Загребом видели поред осталих и службеници метеоролошке службе и то на станици у Загребу, на Сљемену и на аеродрому Лучко крај Загреба. Исто тако, добили су обавештења да су непозната тела видели како плове великом брзином изнад емисионе радио станице Радио-Загреб у Деановцу. Тело је летело огромном брзином, а светла траг био се иза њега. За неколико секунди нестао је у правцу Београда. Ово тело имало је облик елипсоида и летело је на великој висини.

„Може да буде метеор или неко друго страно тело“

Разговарали смо с професором Драженом Поје, шефом метеоролошке службе у Загребу. Питали смо га да ово нису случајно метеоролошки балони. Професор Поје изјавио је да је то искључено.

— У првом реду — рекао је професор Поје — балони не остављају иза себе никакав траг, затим не могу да лете великом брзином, а ретко кад и у непрекидном хоризонталном лету могу тако константно да плове као што је то био случај са овим телом изнад Загреба. По мом мишљењу — оставио је професор Поје — овде може да буде у питању или неки нарочити метеор или неко страно тело за које ми не можемо ништа друго казати док се научно не утврди шта је било посредни. Свакако је појава необична, па се не искључује, ако није у питању метеор, да је неко друго страно тело...

Засад остаје нејасно какве је природе ово тело, али је чињеница да су га многи Загребчани видели први пут у свом животу.

М. Бабин

„Летећи тањир“ у Словенији

Љубљана, 25 октобра

У току целог дана стотине људи је долазило у редакције словеначких листова или се телефоном јављало дајући податке о ваздушном телу које је око 6.20 часова надлетело Љубљану. Цеље и још нека места у Словенији. Грађани Љубљане који су у то време били на улици приметили су необичан ваздушни предмет дугуљастог облика белчасто-плаве боје који је пуцао за собом светло-беличасту траку у облику репа. Други су тврдили да је предмет био округлао, а трећи у облику звезде репатине. Летећи предмет у облику великог језика приметили су и службеници метеоролошке службе НР Словеније, али због велике брзине нису могли тачно да установе облик овог чудног тела. Непознати предмет је виђен високо у ваздуху и над Цељем, док се нарочито јасно видео у Трсту и околини.

М. Милановић

Шта су видели грађани Сарајева

Сарајево, 25 октобра

Јутрос се кроз Сарајево муњевитом брзином пронао вест да су над градом виђени „летећи тањир“.

Многи очевидци тврде да су јутрос у шест часова и двадесет једном минуто видели у ваздуху чудновато тело светле блештаве боје у облику велике, мало спљоштене кугле, које за собом оставља два дуга паралелна репа у виду усјаних панталника. Тело је било отприлике на висини од 1.500 метара, летело је невероватном брзином од запада према истоку, прешавши тако преко средине града од кошарског стадиона — преко насеља Мејташ у правцу старе градске везнице.

С. Лоао

Четири „летећа тањира“ над Лунавцем

Тузла, 25 октобра

Јутрос око 6.20 часова група радника и инжењера коксаре, која је

ишла из Тузле, непосредно пред Лунавцем видела је на великој висини непознате и чудне предмете који су нечујно али необично великом брзином летели уздужном линијом Лунавчке долине у правцу запад—исток. Посматрачи су видели четири таква летећа предмета — један већи и три мања која су летела око своје већег као воденег предмета, и то два са стране и један позади.

Очевидци, међу којима и инжењер технологије Чедо Обреновић, тврде да се ниједном случају не ради о оптичкој варији, и да су предмети летели необичном брзином по хоризонталној линији. Са овим мишљењем слажу се многи на коксари, па и група инжењера Белгијанаца која је са око сто радника и стручњака коксаре видела ове предмете изнад коксаре. И из околних села јављају да су видели чудна летећа тела. Описи очевидца се слажу. А. Грухоњић

ТАЊИРИ СУ БИЛИ ПРАВИ

21. VII 1959

АЛИ НЕ И ЛЕТЕЋИ

◆ Сензација у Копенхагену
◆ Успела шала данских студената

Копенхаген је био узбуђен ових дана првокласном сензацијом: снимљен је прави летећи тањир. Изнад главног града Данске. То су тврдили штампа, радио и телевизија.

Један лист се дичио својом „ексклузивном“ фотографијом летећег тањира.

Јунаци дана били су двојица студената Универзитета у Копенхагену. Они су начинили снимак у једном копенхагенском парку.

Руку на срце било је и стине у њиховој тврђи да су снимили прави летећи тањир. Али више прави не го летећи.

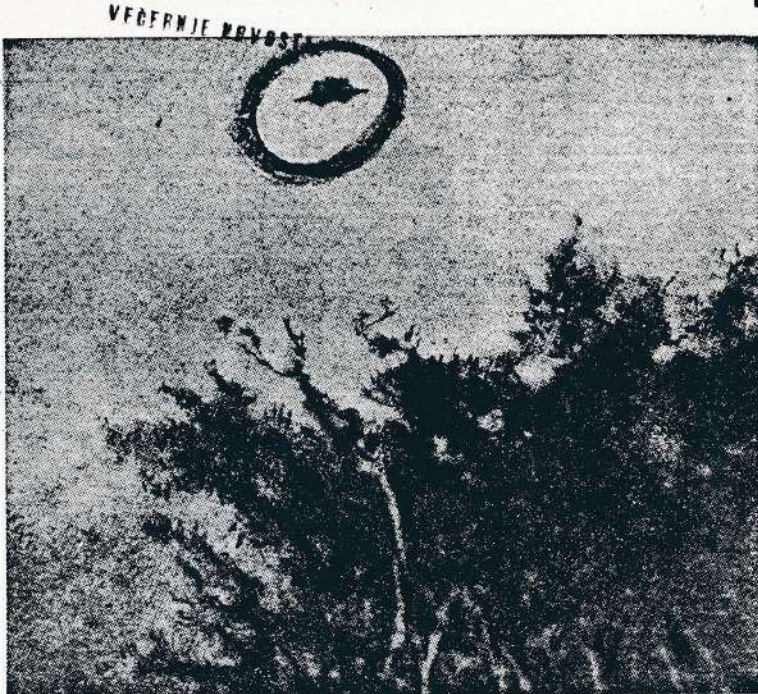
Уствари, ради се о два тањира.

Довитливи младићи, Оле Страндгард и Јерген Еквал узели су два тањира (за је ло) од пластичне масе, сле пили су их тако да им дна буду споља и добили су на тај начин облик летилице, како се обично замишља саобраћајно средство свемирских становника који долазе да посете становнике Земље. Затим су приле пили на добијену комбинацију три лоптице за стони тенис. Картонска купола на горњем делу тањира дала је крајњи облик њиховој за мисли.

Један од њих попео се на грану повишег дрвета у парку и обесио предмет о танку жицу. Други је ухватио „летећи тањир у објектив фотоапарата и...

Филм је развијен под строгим надзором професионалног фотографа у мрачној комори редакције срећног листа коме ће припасти ексклузивни снимак.

Сензација је убрзо добила видно место у свим данским листовима. Редакције

УСПЕЛА ВАРКА: Снимак који су направиле дански студенти Страндгард и Еквал

више листова широм Европе тражиле су јединствену фотографију. Телевизијски и радио репортери интервјуисали су студенте о њиховом подвигу. Стизали су позиви страних телевизијских компанија да Странд-

гард и Еквал стану пред њихове камере.

Високи дански ваздухопловни официри, научници и људи који се интересују за летеће тањире, са изненађењем су коментарисали догађај. Репортери су јурили тражећи људе који су евентуално видели чудну летилицу над неким другим делом града.

Једном речју, узбуђење је било опште. Негатив филма је изгледао аутентичан.

Само су виновници сензације остали хладнокрвни.

А онда су, после неколико дана бацили другу „бомбу“. Не мању од прве и не мање изненађујућу (за неке):

Храбро су признали да су се нашалили са људском лаковерношћу. Описали су како су начинили снимак и објаснили да им је намера била да само покажу како људи, кад то хоће, лако поверују причама о летећим тањирима.

Није познато да ли су јунаци овог догађаја остали у Копенхагену, или су отишли негде — на летовање. Да би избегли непријатне сустрете.

Кажу да за извесно време нико неће моћи убедити Данце у постојање летећих тањира — ван ове наше планете.

»DISCOS VOADORES« У БРАЗИЛИЈИ

После званичног саопштења војних власти у Рио де Жанеиру одржао је предавање шеф бразилијанске обавештајне службе о појави „летећих тањира“

4. IV. 1955

Целокупна штампа Европе, а нарочито штампа Јужне Америке писала је много о необичној појави „летећих тањира“. Многи очевици причали су читаве романе о овим „чудима“ која доказе са неке друге планете и описивали њихов изглед. Неки су чак објавили и слике људи који се налазе у њима, необичног изгледа, са великим главама и кратким трупом, висине до 120 центиметара и тако даље.

Појавиле су се и слике земљишта на које се „летећи тањир“ спустио. Ту је наведена спаљена трава. Било је много нагађања о томе шта је то и одакле долази.

Многи су покушавали да олгогетну ову необичну појаву. Говорило се да су то пројектили, Новинари су обилазили многе центре за израду дивованих пројектида, центре за примену атомске енергије и тражили изјаве од познатих политичких и државних руководиоца и истакнутих научника — али је тајна ипак о стала тајна — све чуднија и све загонетнија.

Европа није овој појави придавала онај значај као Јужна Америка.

Изгледа да су „летећи тањир“ изазвали нарочито велико узбуђење у Бразилији — земљи огромних просторстава, где су се почели свакодневно појављивати.

У почетку октобра прошле године масе света стајале су ноћу на улицама Сао Паола и гледале један светао предмет како се нише у ваздуху. У тој огромној маси, између хиљада заустављених аутомобила, чуо се само израз „Discos voadores“ што значи „летећи тањир“.

То ноћно посматрање трајало је до 23.30 часа, када је чудна појава почела да ишчежава.

— Да нисам рођеним очима ово видео не бих веровао — говорио је на улици Југословен др Трифун Симић, зачуђен као и десетине хиљада Бразилијанаца.

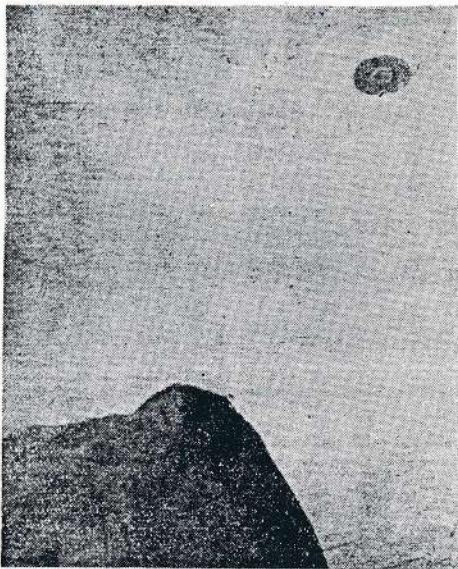
После тога издата је званично саопштење војних власти да поменути предмети који се виђају у ваздушном простору нису војни балони ни ти пак нека тела о којима војни органи знају. То је још више заинтересовало и јавност и војне кругове, а посебно снаге авијације.

У октобру и новембру појава летећих тањира над Бразилијом узела је такве размере, да је штампа свакодневно писала о томе. Нарочито су се појављивали над Порто Алеграм, где су их авијатичари помоћу разних апарата врло лако откривали и то и појединачно и у групама од по 3—6 комада. Почели су да се обја-

вљају и фото-снимци, а и они који су гледали са земље у току дана могли су лако да се увере у истинитост објављених фотографија.

Посебна конференција ваздухопловних снага Бразилије

Слушаоци више ратне школе у Рио де Жанеиру имали

Снимак „летећег тањира“ у Бразилији

су ретку прилику да слушају предавање шефа информативне службе генералштаба авијације пуковника Жоа Алди Оливера, познатог стручњака за питања авијације — о тако актуелном питању као што су „летећи тањир“.

Аудиторијум је био састављен од најеминентнијих представника војних и цивилних научних кругова, новинара и истакнутих јавних радника. Штампач је дала посебне прилоге — посвећене извештају пуковника Оливера.

Погибља капетана Мантела 7 јануара 1947 године који је са још два друга пратио један „летећи тањир“, узбудила је америчку и светску јавност. Он је успео да му се приближи на 20.000 стопа и да јави команданту базе пуковнику Никсу да наставља праћење. После тога је ишчезао. Остала два авиона приметили су такође „летећи тањир“ и капетана Мантела кад је прошао поред њих.

Овај случај натерао је многе државе да посвете већу пажњу појави „летећих тањира“ У ту сврху Американци су о-

сновали центар за испитивање ових појава. Енглези и Французи такође.

Пуковник Оливера наводи 7 случајева који потврђују да ова појава стварно постоји. Први случај односи се на капетана Кенета Арнолда, који је у лету за Вашингтон срео девет летећих тањира који су ишли брзином 2.000 км на сат.

око 1 час по подне видели „летећи тањир“ како кружи. Имао је боју алуминијума и рефлектовао је јаку светлост. Ту је било још неколико официра, који су посматрали ову појаву. Пилот је хтео да провери да није у питању какав амерички балон, али су му одговорили да у ваздуху уопште нема балона. Летећи тањир био је велики и стадио се превртао час на једну час на другу страну.

Један од пилота отишао је на аеродром и помоћу апарата проверавао висину тањира, облик, боју и друго. Сви подаци до којих је дошао говорили су да предмет у ваздуху потпуно одговара ранијим описима. Када се вратио међу остале авијатичаре, видео је да они посматрају друге „летеће тањире“ истог облика. Неки су се окретали час на једну час на другу страну — док су други чврсто лебдели у ваздуху.

Нарочито интересантно је сведочење Телма Прага. Он је

у пола пет изјутра пошао да се нађе са једним пријатељем да би ишли у риболов. Требао је да се наву код рибареве колибе на плажи Кабо Фрнго, Међутим, како није познавао терен, залутао је, али је изненада приметио „летећи тањир“ у непосредној близини. Мотор се нише чуо. Помишлио је да је то нека врста хеликоптера, али овај није имао елису. По облику и куполи на врху препознао је да је то уствари „летећи тањир“. Врло брзо је напоменуо да он каже да је поред куполе на средини приметно нешто што личи на жиче које имају ловачки авиони.

Пуковник је завршио свој извештај с напоменом да се чуди зашто научници и технички стручњаци не кажу нешто више о присуству „летећих тањира“. Он се уздржао да каже своје мишљење, сем што је упозорио на то да је то проблем који заслужује пажњу како званичних тако и војних кругова.

Други случај је већ наведен — то је случај капетана Мантела.

Осталих пет случајева говори о отоме да су их авијатичари сретали било дану било ноћу, као тела врло светла и врло брза. Они који су покушавали да им се приближе нису били у могућности да то учине због огромне брзине којом су се „летећи тањир“ кретали.

Шта причају очевици у Бразилији

Да би слушаоцима што оче видније објаснили ову необичну појаву, на говорници су се појавили и бразилијански пилоти, инжењери, новинари, жичи сведоци навода које је пуковник изнео у своме извештају.

Сви су они говорили да је „летећи тањир“ боје алуминијума, да има облик тањира на чијој се површини налази још једна ужа површина а на њој купола.

Ферас де Алменда, пилот-ловац, и пилот, мајор Жоа Магalhaes Мота, тврде да су над аеродромом у Порто Алегру

Долина летећих тањира

ТАЈНА ЛЕТЕЋИХ ТАЊИРА

ЛЕТЕЋИ ТАЊИР НА ТРГУ ПРЕД ОПЕРОМ У ПАРИЗУ, СНИМЉЕН 29. ОКТОБРА. У 3 ЧАСА И 20 МИНУТА ИЗУТРА (ОБЈАШЊЕЊЕ ФОТОГРАФИЈЕ ДАЉЕМО У СЛЕДЕЋЕМ НАСТАВКУ)

Спокојне Сијамце, међутим, изгледа да летећи тањира нису много узбудили. Петнаестог октобра поподне, како је јављено, стотине лица у Бангкоку посматрало је без много узнемирења светлуцав летећи тањир који се кретао од севера на југ док није ишчезао у року од једно петнаест минута. Можда је овом миру разлог то што су Сијамци већ навикли на летеће тањире пошто је, како је јавио један сијамски недељни лист, ове недеље запажено много летећих тањира изнад граничних области Сијама и Бурме. Неки од тањира спустили су се у џунглу!

Два супротна мишљења

То је, ето, неколико само информација о свим овим необичним телима која крстаре небом. Но, још је непознато шта о свему томе кажу људи са највећом научном репутацијом у овој области науке. Немамо, бар за сада, информација о томе.

Но, нешто ипак има. То је, у првом реду, мишљење западнонемачког стручњака за ракете професора Хермана Оберта. Према једној вести АП он је изјавио да „верује да становници других планета прате атомски развој на земљи из летећих тањира“. Он такође мисли да су становници планетарног система, које он назива „уранидима“, у техничком погледу даље напредовали од људи са земље.

„Тврдо сам убеђен — рекао је немачки научник — да се 90% свих извештаја о летећим тањирима могу објаснити земалским узроцима, али да остаје

10% није је објашњење тешко. Чини се да се ниједан од ових предмета досада није природно спустио показује да они морају бити врло старе и испробане конструкције“.

Упитан о појави летећих тањира професор Антонио Еуло, шеф катедре за аеродинамику на римском универзитету, дао је одговор и у погледу евентуалности да ове справе потичу са неке друге планете.

„Ми у потпуности не познајемо мистерије нашег сунчаног система — рекао је он. Када астронаутика буде могла да се

- Наредба аустриској полицији да pazi на евентуалну појаву бића са других планета
- Летећи тањира виђени изнад границе Бурме и Сијама спустили се у џунглу
- Немачки професор верује да становници са других планета из летећих тањира посматрају атомска испитивања на земљи

спроведе у праксу, она ће нам омогућити да уђемо у те тајне. Али, ми већ знамо да нама слична бића не могу да постоје на сада познатим планетама. Ако их има, они могу да буду једино дубоко различити од нас. Зато је апсурд да се говори о „марсовцима“ способним

за активности људске природе“.

Ако се ради о неким војним експериментима, то ће се кад-тад открити, рекао је италијански професор, јер ниједна тајна техничке природе не може вечно да остане тајна.

ВЕСТИ о летећим тањирима и цигарама нису много узбуђивале становништво Италије све док није, према агенцији АНСИ, дошла сензационална вест из места Ровиго у зони око реке По. Ту се изненада појавио на великој висини летећи тањир и почео да се спушта у мочварну зону код ушћа. Он је начинио јарак дубок око шест метара. После неколико минута полако је узлетео и затим брзо ишчезао. На месту где се тањир био спустио угљенисано је двадесет топола.

Да то није био једини летећи тањир у долини реке По показују, како јавља Рајтер, извештаји из најмање 15 различитих места у овом крају у року од 48 часова. У Калисанију је сељак Антонио Крепалди изјавио да су се његове краве разбежале и том приликом повредиле његову деветогодишњу ћерку пошто су се уплашиле од једног предмета у облику цигаре који је испуштао сребрно-плаве варнице а затим се спустио на неколико метара од његове куће. И Крепалдијеве кокоши су се разбежале док му је запаљен стог сена.

Други становници видели су разне сјајне направе од којих су неке непомично стајале на тебу а друге се кретале страшно брзином.

Но, Француска и Италија су остале једине земље које, леда поседују летећи тањира. Сада је јављено да је Беч јављен извештајима из крајева Аустрије о појави тањира и сличних апарата. Запажен је из Гминда у коме се је ту виђено 25—30

изванредно брзих летећих цигара. Људи, који су их посматрали кроз дурбин, кажу да не може бити говора о неким балонима.

Шефу бечке полиције, како се јавља, није преостало ништа друго него да нареди полицији на територији Аустрије да обрати пажњу на евентуалну појаву бића са других планета.

Али, да је радијус кретања летећих тањира и цигара врло велики све више се потврђује вестима из удаљенијих крајева света над којима се, додуше засада још увек стидљиво и у мањим количинама, појављују

У следећем наставку • 10 милиона франака награде за аутентичне податке о летећим тањирима

ови незвани гости из васионе. Тако је АФП јавио 16 октобра из Марњана у Северној Африци ову интересантну вест:

„Осерваторија на брегу Ванту јавља да је јутрос у 06,30 часова по триничком прелазу непознат ваздушни брод пловно над том облашћу у смеру Исток—Североисток, дакле у правцу Орана. Апарат је јаколик и снабдевен са две купе повезане неком врстом етене“.

КОЛЕОПТЕР

ПРАВА И ПРВА „ЛЕТЕЋА ЦИГАРА“

ДО САДА НЕПОЗНАТ
Инж. Зборовски

Пре неколико дана скинут је вео тајне са једног од најреволуционарнијег изума модерне авионаутике који ће из основа изменити брзину, висину и начин летења. На челу овог изума налази се Француска и чуveni конструктор Ф1 и Ф2 рекате инжењер М. Зборовски, натурализова ни Француз.

- Французи су конструктори
- Колеоптер ће ићи и до 2500 км. на сат, а за 120 секунди иде до висине од 20000 метара
- Први опити већ извршени

Са екипом најпробранијих авионаутичких стручњака и физичара издубљених у тајној лабораторији усред велике шуме „у једној француској провинцији“ Зборовски конструираше „летећу цигару“. За разлику

од примитивног британског „летећег кревета“ који личи на страшило овај ваздухоплов без крила који слеће и узлеће вертикално обдарено је високим степеном савршенства.

Зборовски је пре неколико дана једној групи

француских новинара који су га посетили у парку утврђеном дебелим зидовима и бодљикавом жицом и заштићеном до зуба наоружаним стражарима дао извесне податке о новом авиону који је он прозвао „колеоптер“. Објављени су само подаци који не угрожавају неприкосновеност тајне и националну безбедност.

сок степена савршенства је колеоптер инж. Зборовског.

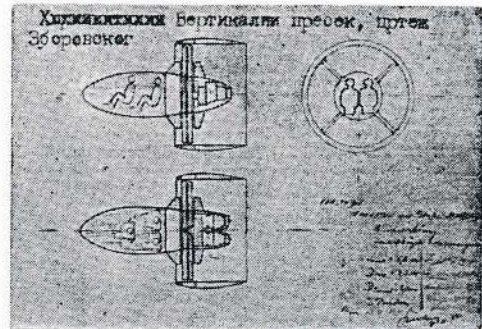
Према речима његовог творца основни принцип колеоптера су лакоћа и једноставност. Он га је ослободио крила која претстављају главни извор свих компликација код мо-

И ЕКОНОМИЧНОСТ ЈЕ ПО СРЕДИ

По мишљењу Зборовског, модерни авиони који су премашили брзину звука а узлећу и слећу хоризонтално осуђени су на пропаст. Они су постали робови цинковских аеродрома и тешких бетонских писти. Један надзвучни Мистер IV тежак је 10 тона и треба му 2.400 метара бетонске писте да би могао да се заустави. Да би се један трансконтинентални авион тежак тридесет тона заочио потребан му је нарочити аеродром дуг три километра. А један стратески бомбардер Б 52 од 170 тона не служи ничему ако ва узлетање и слетање нема право бетонско језеро од 1.600 хектара.

Маршал Монтомери је недавно упитао остакнуте стратеге: „Хоћемо ли бетон или авион?“ Огромне бетонске површине су врло скупе, претстављају идеалан циљ за непријатеља и гутају њиве и шуме.

Једини излаз из ове ситуације је авион који узлеће и слеће у месту а није тако спор и осетљив као хеликоптер. Немачка ракета Ф-2 и амерички авион „Конвејер ХФУ1“ узлећу из места а британски „летећи кревет“ и слеће на свега неколико квадратних метара. Али једини од њих који је достигао ви-

дерног авиона. Боље рећи, он је хоризонтална крила обмотао око трупа у виду бурета. Овај обруч који је врло лак одржава цигару у ваздух, управља ваздух према месту сагоревања гасова, служи као резервоар за гориво. Док сви конструктори прво стварају модел авиона а затим бирају према њему мотор, инж. Зборовски је прво конструирао мотор а затим га је једноставно пресвукао заштитном кошуљицом.

ОНО ШТО СЕ ЗНА

Летећа цигара има два турбопропулзора а узлеће из неке баште или са улице помоћу двоструке елисе на задњем делу трупа. Врло јевтин и једноставан за маневрисање, преносећи две особе брзином од 500 до 1000 километара на сат он може да се конструира у великим серијама као такси будућности. Верзија летеће цигарете ауто буса моћи ће да преноси 12 путника и том брзином. Тип летеће цигаре ловца

пресретача крета ће се помоћу млазног статореактора брзином од 2.300 километара на сат. Он ће моћи да стигне за 120 секунди до висине од 20.000 метара. Брзине веће од 2.300 километара на сат могу да се постигну без тешкоћа и једини проблем који има још да се реши је целисходно клађење. Предвиђена је изградња једног колеоптера робота којим се утрваља помоћу телевизијског ока са земље.

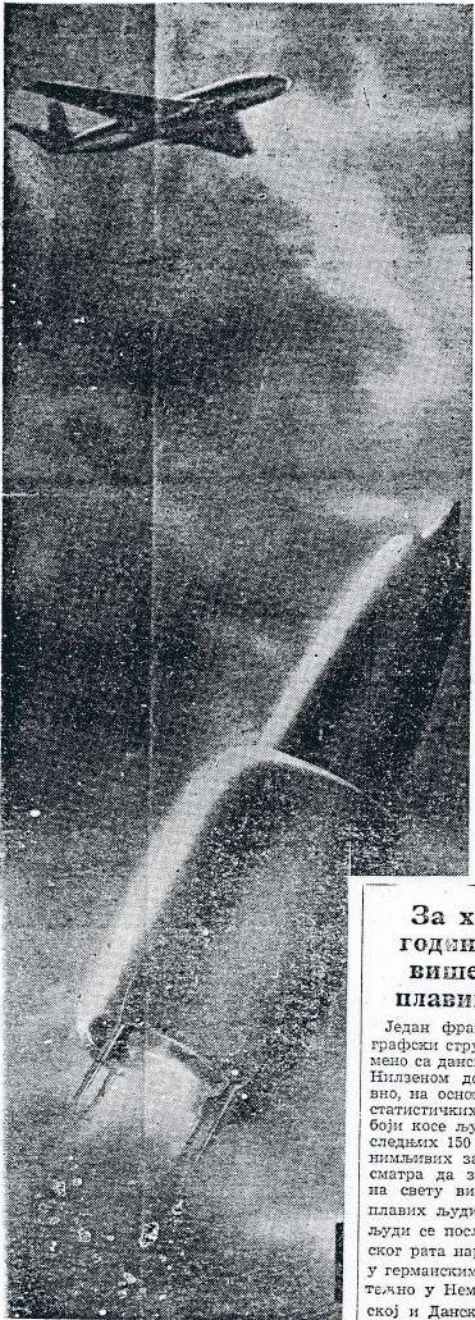
Први опити са колеоптером су већ извршени али се сви детаљи о степену његове реализације држе још увек у најстрожијој тајности.

КО ЈЕ КОНСТРУКТОР „ЦИГАРЕ“

Занимљива је судбина творца најреволуционарнијег авиона дејашћине. Зборовски је био стручњак за млазне авионе у немачкој фабрици БМВ. За време рата био је мобилисан у бази у Пинеинде где је учествовао као један од најистакнутијих творца Ф-1 Ф-2, Грешком Руса и Американаца он је једини велики немачки авионаутички стручњак који је после рата прошао незапажен и кога једна или друга страна није приграбила.

Тек 1948 године за њега су сазнали Французи и понудили су му сарадњу. Он је прихватио позив, пошто у његовом родном месту Бечу ипак имао никакве могућности за рад. Данас је М. Зборовски натурализован Француз који француски говори као матерњи језик и везао је своју судбину са новом домовином.

(Извор: „Илустрасион“ од 4 новембра 1954.)

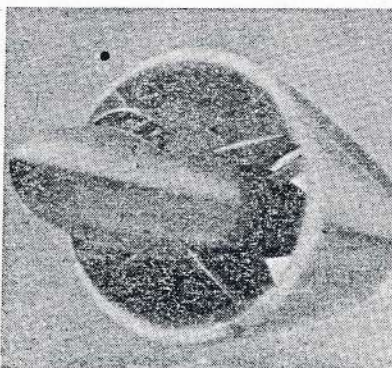

СМРТ АВИОНИМА „Цигара“ пресретач

За хиљаду година веће више бити плавих људи

Један француски демографски стручњак истоимено са данским научником Нилзеном дошао је недавно, на основу проучавања статистичких података о боји косе људи у току последњих 150 година, до занимљивих закључака. Он сматра да за 1.000 година на свету више неће бити плавих људи. Број плавих људи се после Првог светског рата нарочито смањило у германским земљама, претомно у Немачкој, Шведској и Данској, где су они раније преовлађивали.

крило у крат модел морнеопонске „цигаре“ такси ја

"LETEĆI TANJIRIĆ" NAD MEKSIKOM/AFR/ Meksiko, 17
marta. - Četiri pilota i inspektora meksičkog civilnog vazdu-
hoplovstva uspeła su juče da prvi put pridju bliže "letećem
tanjiriću" u trenutku kad je leteo iznad prestonice. Oni
tvrde da je ovo verovatno aparat kojim se diriguje sa daljine
a koji ima ogromnu horizontalnu brzinu kao i brzinu penja-
nja.

Piloti su pripremili jedan avion i fotografski apa-
rat sa teleobjektivom da bi mogli da polete čim bi se pojavio
koji od ovih stranih predmeta u meksičkom vazdušnom prostoru.
To se stvarno i dogodilo prekuće pre prvog sunraka. Piloti
su izjavili da su se približili što je moguće bilo više ovom
"letećem tanjiriću" koji je morao leteti na približno
10.000 metara visine dok se njihov avion nalazio na visini
od 6.600 metara. Oni su procenili da ovaj aparat ima pri-
bližni prečnik od 30 metara te su dalje naveli da je izradjen
iz neprozirnog metala tamne boje dok se na gornjem delu na-
lazi ispušna cev kroz koju su izlazile varnice i plamenovi.

Piloti dodaju da kad je ovaj aparat primetio
približavanje njihovog aviona, počeo je polako da kruži u
koncentričnim krugovima "kao da je hteo da nas izazove da
ga pratimo", a zatim je ogromnom brzinom i bacajući plame-
ne i varnice poleteo pravo u vis i izgubio se u oblacima.

Ovi piloti koji su naviknuti na posmatranja u
vazduhu izrazili su gledište da je isključeno da ovim apa-
ratom mogu upravljati ljudske lica koja se nalaze na samom
njemu, pošto ni jedan živi organizam ne bi mogao da izdrži
tako naglo ubrzanje. Oni su gotovo potpuno sigurni da se
tim aparatom upravlja od nekud sa zemlje. Mnogi inostrani
vojni atašei već su zatražili od Direkcije civilnog vazdu-
hoplovstva da im se dađu zvanične informacije po ovom pita-
nju što će biti učinjeno čim četiri pilota budu podnela
svoj izveštaj. Međutim, iz mnogih krajeva zemlje i dalje
se javlja za tajanstvenu pojavu ovih "letećih tanjirića"
u meksičkom vazdušnom prostoru.

prv.PRV/dl

NA JUGU MEKSIKE PONOVO SE POJAVILE I LETEĆE PLOČE/AFR/
Meksiko, 21 marta. - Posle nekoliko dana "zastaja" juče su se
ponovo pojavile leteće ploče na jugu Meksika gde su stanov-
nici mesta Tukstula - Gutierrez? glavnog grada pokrajine Ši-
pas zabeležili let "više od stotine" ploče.

Promena vestina iz tog grada, neba je bukvalno bilo pokri-
veno srebrnim pločama koje su se kretale fantastičnom brzi-
nom i koje su nastale dva sata danije u pravcu sever-zapad-
a. Kako izjavljuju prema trećem prizoru se moglo posmatrati bez
događanja tako da ne može biti govora o kolektivnoj psihozii niti
o planeti Veneri.

Ploče su se prvi put pojavile 3 marta na severu Meksika,
zatim su primećene redom u gradovima koji leže jedan do dru-
goga sa severa na jug Meksika, tačno kao da je pojava koja se
obično smatra kao proizvod kolektivne halucinacije, ustvari-
mala izvestan logični tok.

ni 41/42

TEORA/AFR/Marselj, 31. marta. - Direktor opservatorije u Marselju Ferembah izjavio je danas novinarima koji su ga pitali o tajni letećih pločica: "Za nas astronome ne postoje leteće pločice, nego samo meteori. Ponaša lišljenju ovoj pojavi je stvarna. Ne može biti rezultat operativne ili naučne. To je ustvari ono što ljudi obično nazivaju letećim zvezdama, tela koja cirkulišu u prostoru i koja mogu biti velika od zrna peska do 100 kilometara u prečniku. Ova tela ostavljaju za sobom svetlo mlaz koji se primjećuje pomoću radara".

Ferembah kaže da se 1948. godine pojavio jedan takav meteor južno od ženevskog jezera. "Ovaj meteor uputio se ka istočnim Pirinejima i nestao je pošto je za 7 sekundi prošao 500 kilometara na visini od 110 kilometra pri pojavu i 60 kilometra pri nestanku. Ovi meteoriti mogu dostići brzinu od 140 do 150 hiljada km. na sat!"

prv.ns/ts

SAD DEMANTOVALE DA AMERIČKA AVIJACIJA UPOTREBLJAVA LETEĆE PLOČE. - (AFP) Vašington, 28. marta. - Američka avijacija je demantovala jutros izjavu radio komentatora Tejlora da avijacija SAD upotrebljava leteće ploče za eksperimente. Nadležne službe vazduhoplovnih snaga SAD su saopštile da ne znaju na čemu se zasniva Tejlorova tvrdjenja i pozivaju se na svoje ranije saopštenje da anketa nije utvrdila da su leteće ploče proizvod prirodne pojave ili rezultat rada ljudi u SAD ili u drugim zemljama.

ri/jmm/sm

U ZAPADNOJ AUSTRIJI PRIMEĆENE SU "LETEĆE PLOČE" /AFP/ Beč, 28. marta. - Juče su prvi put u zapadnoj Austriji primećene "leteće ploče". Očevici kažu da je svetlo oružje okrugle forme dolazilo s istoka i prešlo nebom kod Bludenz /Forarlberg/ na velikoj visini i da se velikom brzinom uputilo ka zapadu ostavljajući za sobom dug rep gustine. Tri lica su ujutru primetila drugo oružje sa istim karakteristikama. Ono je dolazilo sa severozapada i uputilo se ka jugozapadu, zatim se naglo okrenulo i nestalo ka zapadu u pravcu švajcarske.

MINISTARSTVO ODBRANE DEMANTUJE DA SE U SAD PROIZVODE "LETEĆI TANJIRIĆI" /Rajter/ Vašington, 3. aprila. - Američko Ministarstvo odbrane danas je demantovalo vest koju je objavio jedan časopis i prema kojoj američka mornarica proizvodi avione koji liče na "leteće tanjiriće".

Pretstavnik Ministarstva odbrane je izjavio da mornarica ne proizvodi i ne upotrebljava nikave avione kružnog oblika sa pogonom na mlaz.

On je potvrdio jednu raniju izjavu komande vazduhoplovstva prema kojoj nema nikakvih dokaza da "leteći tanjirići" uopšte postoje.

prv.kn/dl

AFP JAVLJA DA JE IZNAĐ ANKARE PRIMEĆENA LETEĆA PLOČA /AFP/ Ankara, 16. marta. - Danas je iznad Ankare primećena leteća ploča. Prema izjavama mnogih očevidaca, ploča je letela vrlo visoko, bila je beličaste boje, okrugla i brzo se kretala.

mfp / sn/ nr

LETEČI TANJIRIČI PRAVE SE U SAD PISU AMERIČKI ČASOPIS
/AFP/ - Njujork, 5 aprila - U vezi sa pitanjem letećih tanjir-
ičica, američki časopis "U.S. News/World report" piše da to
nisu ni ruski aparati, ni tajanstveni posetioci s Marsa, ne-
go stvarni avioni racionalno konstruisani u SAD, prema na-
čelima utvrdjenim za vreme rata. Prvi model letećih tanjiri-
ča zgradjen je još 1942, prema nacrtima američkog inženjera
Čarlsa C. mermara, u fabricama Čansvot, za račun američke mor-
narice. To su aparati eliptičnog oblika, sa dva motora i dve
elise, sa brzom od 800 kilometara, mnogo pokretljivi od
običnih aviona, jer se mogu dizati vertikalno u vis i spušta-
ti sa brzinom od 60 kilometara na čas. Oni ustvari predstav-
ljaju neku kombinaciju helikoptera i brzog aviona. Najnoviji
tipovi tih aparata imaju brzinu od 800 do 950 kilometara i
promer od 32 metra. Na periferiji nemaju ni krmila ni krilca
nego samo odvodne cevi za sagrele gasove. prv.nj/3-v

tanjug- cetiri- vremenske nepogode- London, 28
novembra. - vremenske nepogode, koje su ovih dana besnele nad
dvanáš severoameričkih država i nad istočnom Kanadom, zahvatile
su, kako javlja rajter, i više evropskih zemalja.
u americi, u severnom delu sad, vladaju bure dosad nepo-

znatih razmera u kojima je naslo smrt dve stotine dvadeset šest
lica, i pricinjene milionske štete. nekoliko velikih gradova još
09.55 / c m /

uvek je ošeceno od sveta, a postoji opasnost od velikih poplava.
u novoj engleskoj. u Pitsburgu je pao nezapamćen sneg čija de-
bljina iznosi sto sedamdeset santimetara, u mnogim centrima prevoz
je nemoguc zbog velikog snega, a vecina nadlestava i fabrika
bila je juce zatvorena.

u evropi jake kiše su izazvale poplave na vise mesta.
u okolini bazela /šsvajcarska/ jake kiše su nanele znatnu štetu,
a bazelsko Pristaniste na rajni bilo je zatvoreno preko pedeset
časova. francuski Primorski grad ostende bio je sedamdeset dva časa
otšecen od ostalog sveta. u francuskom gradu bezansonu vise stotina
tiscu moralo je da napusti svoje kuće zbog poplave koja je nastala
posle izlivanja reke duš, koja je narasla za cetiri metra i još
uvek nadolazi. vazduhoplovni saobracaj na londonskom aerodromu
bio je juce celog dana potpuno obustavljen zbog guste magle.
u americi i evropi u australiji nastupile vremenke nepogodama
hiljadu devet stotina cetdeset osme godine. /kraj cetiri/ 10.00

CF 11/ NAD VAŠINGTONOM SE POJAVILI LETEĆI TANJIRI /AFP/ Vašington, 6 avgusta - Nad vašingtonskim nebom prošle noći pojavili su se opet leteći tanjiri, i to u većem broju nego prethodnih noći.

Pretsednik vazdušne baze Endrijus izjavio je s tim u vezi da su prvi "neidentifikovani predmeti" primećeni na radar aparatima nešto pre ponoći po lokalnom vremenu i da oni i dalje defiluju pred očima operatera. Aparati u bazama Endrijus i Bolinkton dobili su naredbu da hvataju te predmete, ali nisu u tome uspeli zbog oblačnog vremena. Operateri aparata radar izjavljuju da su se "neidentifikovani predmeti" kretali sa Zapada ka Istoku. Jedan od njih rekao je da je to bila "najčudnovatija pojava kojoj je ikada prisustvovao".

7/19/42 IZJAVA NEMAČKOG NAUČNIKA O "LETEĆIM TANJIRIMA" /AFP/ Rio de Žaneiro, 1 avgusta - "Izumeo sam leteći tanjir 1939 godine u laboratorijama za naučna istraživanja tajne službe nemačke desete armije, gde sam vršio svoje prve eksperimente" - izjavio je juče listu "Ultima hora" Nils Kristijansen /Niels Christiansen/ koji se nekada zvao Jozef Staržisni /Joseph Starzichny/, Nemaac sloven-skog porekla koji već deset godina izdržava osudu na 13 godina zatvora u centralnom kaznenom zavodu Rio de Žaneira.

Kristijansen, koji je uhapšen u Rio de Žaneiru 1942 godine zbog davanja informacija o Braziliji, dodao je ^{da je} prvobitno nameravao da upotrebi leteći tanjir za odbranu iz vazduha i izrazio je žaljenje što je njegov rad ostao nedovršen zbog hapšenja. On je dao mnogobrojne tehničke detalje o "svom" aparatu koji se kreće pomoću turbina na reakciju koje su tangentno rasporedjene na spoljnoj ivici tanjira.

Kristijansen tvrdi da je u stanju da ponovo konstruiše aparat i izjavljuje da današnje pojave letećih tanjira nisu iluzije, nego da te mašine svakako fabrikuje ona država koja se dočepala nemačkih tajni posle poraza Nemačke.

Kristijansen dalje tvrdi da leteći tanjir može da obidje zemlju za 22 časa i da pri penjanju može da dostigne brzinu od 240 metara u sekundi, što i objašnjava strahovito brzi nestanak tanjira koje su primetili razni posmatrači.

On je najzad rekao da je aparat koji je on izumeo 1940 godine dostigao visinu od 20.000 metara sa prosečnom brzinom od 1700 kilometara na sat.

prv. vsc/dk/r

7/19/52 "BERLINER ANCAJGER" O LETEĆIM TANJIRIMA - /AFP/ -Berlin,
5 jula.- Kako piše list "Berliner ancajger", koji izlazi po
odobrenju američkih vlasti, bivši gradonačelnik Glajmershauzena
u Tiringiji, inače izbeglica u zapadnom Berlinu, video je kad je u
sovjetskoj zoni uzleteo jedan "leteći tanjir". List objavljuje
samo inicijale ovog izbeglice. Prema izjavi koju objavljuje ovaj
list, ovaj gradonačelnik se jednog dana po mesečini vraćao sa
svojom ćerkom u automobilu kad su on i njegova ćerka najedanput
opazili u jednoj dolini "jedan čelični predmet čija je površina
blistala na mesečini". Pored njega su stajala dva čoveka za koje
su u prvi mah mislili da su koze. Ti ljudi su imali na sebi avi-
jatičarske kombinezone. Kad su začuli zvuk "brzo su se uspužali
uz neku vrstu kupole u sredini tanjira. Odmah zatim se tanjir po-
digao na visinu od tri do četiri metra pomoću nekog nevidljivog
podmetača." U tom trenutku počeo je tanjir da se okreće. Na strana-
ma ovog tanjira - priča dalje ovaj gradonačelnik koji se nalazio
na udaljenju od 50 metara - nalazili su se okrugli otvori iz ko-
jih su šišteći izbijali plamenovi. Ovaj čelični predmet polako se
podigao u vazduh i u jednom trenutku izgledalo je kao da nepo-
mično stoji. Tada je podmetač uvučen u unutrašnjost tanjira. Ova
tajanstvena naprava najedanput se izdužila kao ogromna vatrena
lopta".

"Berliner ancajger" dalje piše da su i drugi stanovnici opa-
zili "leteću vatrenu kuglu" na nebu. Među njima je bio i jedan
pastir. List zatim nastavlja da su nemački vojnici u SSSR još
1943/44 videli leteće tanjire. Tada je bilo teško utvrditi da li
dolaze sa Istoka ili sa nemačke strane. Oni su pretpostavili da
su to nemački opiti sa nekim aparatom "V". List donosi izjavu
jednog vojnika iz Istočne Pruske koji tvrdi da je posmatrao pet
minuta "jedan crvenozuti tanjir kako manevriše između neke šumē".

LETEĆI TANJIRIĆI FOTOGRAFISANI /AFP/ Vašington, 1 avgusta.-
Američka obalna straža objavila je danas prvu fotografiju "lete-
ćih tanjirića". Na fotografiji, koju je snimio 16 jula ujutro je-
dan mornar obalske straže u Salemu /država Masačuseta/, vide se če-
tiri okrugla predmeta grupisana u obliku slova V. Mornar koji je
snimio ovu fotografiju izjavio je da nije čuo nikakav zvuk i da
nije mogao da odredi pravac, visinu i brzinu ovih tajanstvenih
predmeta. Drugi mornar koji je bio s njim podržava njegov iskaz.
Američka obalska straža odbila je da da ma kakvo mišljenje o pri-
rodi ovih predmeta i izjavljuje da je objavila ovu fotografiju
usled povećanog interesa američke javnosti za takozvane leteće
tanjiriće. Tehnički servis vazduhoplovstva proučavao je ovu foto-
grafiju, ali je odbio da da ma kakav komentar. dh/ljdj -m

3 C. A. X **LETEĆI DISKOS NAD RODOSOM** /AFP/ Atina, 23 oktobra. — Elistav leteći diskos velikih razmera primećen je prošle noći nad Rodosom. Pošto je kružio pet minuta oko plovne radio stanice "Glasa Amerike", diskos je isčezao u zapadnom pravcu, krećući se velikom brzinom.

ПОСЛЕ ПОЈАВЕ НЕПОЗНАТИХ ЛЕТЕЋИХ ТЕЛА

НИСУ У ПИТАЊУ НЕБЕСКА ТЕЛА

Изјава претставника Београдске опсерваторије астронома Ђурковића и Протића

Осврћући се на тврђење професора Обуљена да је узрок недавне појаве пролазак неког метеора кроз земљину атмосферу, заменик управника Београдске опсерваторије Ђурковић нам је рекао:

„Пре свега желим да као астроном објасним кад настају и како са земље изгледају појаве метеора и неких других небеских тела. Метеори обично пролазе на висини од 50—180 километара. Случајеви да метеори падну на земљу ретки су. Они лете брзином од 12—72 километра у секунди, зависно од тога да ли се при судару с нашом атмосфером крећу у супротном или истом смеру према кретању земље. При пролазу кроз атмосферу метеори јонизују слојеве ваздуха кроз које пролазе и стварају један видљиви канал или траг беличасте боје. Тај траг може да се задржи 10—30 минута, а под утицајем ваздушних струјања криви се и кида.

Међутим, не могу да се сложим с мишљењем да су у овом случају биле у питању појаве метеора, иако је могуће да се метеор креће хоризонтално. Пре свега, дању се могу видети само појаве болида и то веома ретко. Болиди су већи од обичних метеора, имају сјај као сунце отприлике и само пролазе кроз атмосферу или се у њој услед високих температура од трења испаравају. Они не падају на земљу као што је то случај с метеорима. Затим, болиди нормално пролазе кроз атмосферу ниже од 150 километара, а не на тој висини.

Гледан са земље бolid изгледа као светла лопта с јаким трагом иза себе. Они светле уједначено целом својом површином, а што је најважније, појава болида праћена је нарочитим шумом који се чује на земљи као звиждање.

Све ово, упоређено са исказима очевидца, не говори у прилог тезе да су појаве запажене ујутру 25 овог месеца последице пролаза неког небеског тела — рекли су нам претставници Београдске опсерваторије, Ђурковић и Протић.

„Ми смо се обратили десеторици београдских очевидца и разговарали с њима о овим појавама. На основу тих разговора ми смо мишљења да уопште није у питању појава болида. Ову своју тврдњу заснивамо у првом реду на запажањима инжењера Ајваза и професорке Ђурковић, које сматрамо за најсолидније, јер је инжењер Ајваз стручњак за ваздухопловство, а професорка Ђурковић физичар.

Инжењер Ајваз, рецимо, каже да је видео три јако светла тела, облика капље, која су ишла у извесном поретку. Трајање појаве по њему било је врло кратко (он је додуше све то посматрао из аутобуса). Тела су давала одблесак магнетичке светлости, а ивице сјајног извора биле су лудујуће. По његовој приближној оцени тела су се кретала брзином од око 800 километара на час. У вези с тим напомињемо да је то неупоредиво мала брзина према брзини болида.

„У питању су овоземаљске, материјалне појаве“

Професорка Ђурковић је онага дана била у дворити Опсерваторије. Одатле је видљивост релативно боља него из самога града. Такође је и тишина неупоредиво већа него у граду. Професорка Ђурковић каже да је део хоризонта на коме је појава почела био делимично наоблачен, док је део на коме се појава завршила био чист. Она каже да је под углом од 60 степени, у трајању од две секунде, видела једно изванредно аеродинамично тело у облику издужене ракете. Напред су се виделе три светле тачке, а иза њих на „репу“ и четврта. На крају видео се светлосни траг. Све то имало је привидну дужину од око 20 сантиметара. Тело се кретало од северозапада према југоистоку. Професорка Ђурковић каже да није приметила промену боје тела при прелазу из дела наоблаченог хоризонта у чисти део. Међутим, да је било у питању небеско тело, на висини од 150 до 200 километара, његова светлост би се

кроз облаке преломила у црвену. Баш се изводи на озбиљну претпоставку да је тело о коме је реч летећо испод облака, тојест отприлике на висини од 3000 метара. Јер, према изјави професорке Ђурковић, боја тела није мењала за цело време појаве. Појава је затим на чистом делу хоризонта наједном нестала.

И изјаве осталих очевидца с којима смо разговарали, углавном се подудару са овима. Готово сви су видели три или четири светле тачке и имали утисак да је тело цилиндричног облика, испрекидано у неколико штапића који се крећу у истом правцу. На основу свега овога, а нарочито с обзиром на то да су готово сви очевидци запазили три или четири светле тачке и облик вретенасте ракете, мишљења смо да уопште није у питању појава болида или неког другог небеског тела. Поготову што нико од очевидца није чуо шум, карактеристичан за кретање небеских тела кроз атмосферу“.

Претставници Београдске опсерваторије, астрономи Ђурковић и Протић, изнели су нам затим своје мишљење да су у овом случају у питању овоземаљске, материјалне појаве.

— Није ли посредни, можда нека светлосна појава. Има и таквих претпоставки?

— То је искључено, јер је немогуће да оне буду тако учестане, како су то запазили очевидци — рекли су нам на крају разговора астрономи Ђурковић и Протић.

— На крају, шта ви мислите о фотографији која представља „снимљену путању непознатог летећег тела“, објављену у прошлом броју?

— Мислимо да је врло проблематично да се појава од 25 овог месеца ујутру могла снимити. Ово кажемо првенствено због тога, што недавна појава није остављала никакав траг за собом и што је веома кратко трајала. Из тих разлога мислимо да је фотографија као докуменат за проучавање непознатих летећих тела некорисна. Б. Р.

ЛЕТЕЉИ ТАЊИРИ И ЦИГАРЕ

ПРИЧЕ о „летећим тањирима“ нису нова ствар. Повремено се у страниој штампи појављују узбуђивне вести на ту тему. Оне подржавају и раслабљују машту читаоца, дежују на њих типотизерски. А као последица тога нису се нове вести „погворе и виђења“ чудновити тега која се крећу простором. Те нове вести пријамљиву нове поклике „чуда невиђених“. Кога не престује да се врти.

ЛОРД — СПИРИТИСТА.

ПОЧЕТКОМ јула стизао је из Лондона вест да је један од пијота Британске прекоморске ваздухопловне ком-паније изјавио да су његов авион у току лета читавих 18 мињута пратила чудне летеће машине. Тајнаствено пратићу сачињавали су један велики апарат „који је изгледало да мења облик“ и шест мањих предмета.

Давиле вести о томе није било, али је зато неколико дана касније у листу „Сандеј дис-печ“ објављена нова сензаци-ја.

Командант британског ваздухопловства у време битке за Енглеску, ваздухопловни мар-шал лорд Дардинг, написао је дописове: „Ја верујем у постојање летећих тањира“. То је био само уводни рафал. Боква је уследила његовом изјавом да сматра како ти апарати долазе са других планета и да је њихов долазак (ни мање ни више) мотивисан жељом станова нека другог светова да се у-познају с узроцима недавних атомских експлозија, чије се последице осећају у вавиони. Лорду ни ово није било до-

ста. Он је опоменио (ако је ве-ровасти „Сандеј диспеч“) да се ни по коју цену не сме ни по-кушати обариће неког од „ле-тећих тањира“ јер они распо-лажу јаким средствима од-маде.

И човек се жора упитати: Одакле то зна овај лорд? Од-говор даје следећи податак: Лорд Дардинг је одушевљени присталица спиритизма. Он је раније тврдио да је „разговар-ао“ с пијотима који су пози-нудил у бици за Енглеску. Оче-но да и његова нова „открића“ треба класифицирати у ову врсту „разговора“.

Најезда из свемира

За протеклих шест неде-ља нарочито је била жвава „активност“ чуднова-тих летећих тела. „Ружи-чисти диск величине месеца“ (у Туролу) и „сребраста тело величине лопте“ (у Фордабер-зу) појавили су се после дво-годишње паузе над Аустри-јом. Затим су уследиле вести из Италије и Француске. На-стала је права најезда. У Француским департаментима Рон, Изер, Дром и Савоа на-шло се доста „сведока“ који су „чули врло јак звук или ви-дећу дисперсионне предмете“ у појединим „лету и нестизању“.

Али рекао неси једна ста-новница из Провансе. Она је већ у својој књизи о другим планетама. Нека пијота верови се на то да је приликом шетње видела једно чудно биће малог раста, које је било одевено у материјалу сличну целуфану. Премашени, она се сакрила а затим прикључила један диск од око три метра пречника, ко-ји је уз брзи завјорак полетео.

По њеном причању, диск је „инвазија“ на земљу је већ почела. Некако само подата-ка да ли је ова францускиња тит дана читала Велсов „Рат светова“ или сензационалне извештаје неких листова или гледала неки филм о ванзе-љавским збивањима. Јер ње-ни подаци — и без целуфана — очигледно журну на не-што слично.

Цигаре — нова сензација

У септембру — кад по-следећи крик моде — појавила се „летећа цигара“ у Ричиу је спонтано да је јед-на радарска станица „ухвати-ла и држала 39 мињута један

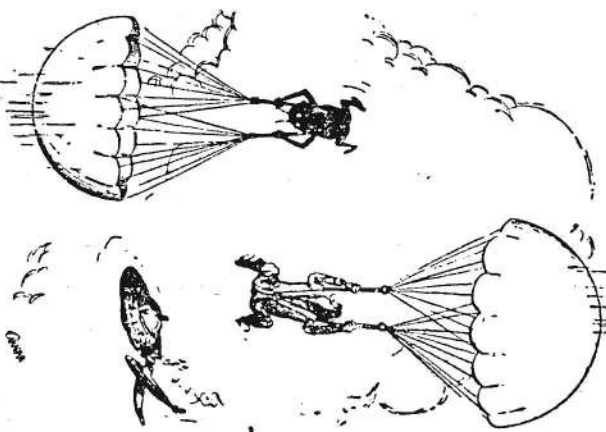
велики предмет који је потсе-ћао по облику на цигару, са интеном у средњим, док је мал-ома крљаво из шибетог врта“.

И као на удар „чаробног шта-пића“ ситуација се мења. „Ле-тећи тањир“ падају донекле у засенак. „Цигара“ остварује свемир и франгају мноштва; прети да пократи слезу „лете-ћих тањира“. Њу прикључују Рилвони; она направира Фран-цуском.

Али се не задовољава само тиме. „Појављују“ се и тако где „тањира“ није било. Пре неки дан јордански листови објавили су да су станозници из области Набулса једне ноћи „видели летећу цигару уокви-рени јаким светлости“. И не би нас зачудиле ве-сти о кретању „лете-ће цигаре“ око земљи-не кугле.

Листови жељњи „сен-зација“ потрудиће се да олакше вести обја-ве, њуди склади даком верованју спрејати су да их пригваде, а ма-шта (понеде и жеља за рекламом) наћи ће доста „сведока“ који ће ланци ове „наде-маљске инвазије“ до-пунити новим подаци-рати свој тираж, да-коверни ће имати но-ви доживљаји, имена и фотографске сведока ући ће у штампу. И сви ће бити задовољ-ни. А што је истина даљко — то није ва-жно.

М. БРАТИЋ

Сулар авиона и летећег тањира са Марса („Патри“ Лондон)

152 NOVA POJAVA LETEĆIH TANJIRA - /AFP/ - Jaund, 11 oktobra.- Lica dostojna poverenja primetila su sinoć na nebu u Jaundu jednu od onih pojava koje se zovu "leteći tanjiri". To su pukovnik Koven /Cauvin/, direktor Higijenskog zavoda, d-r Meni /Menu/, šef bolnice u Jaundu, Dimon /Dumont/, direktor Službe bezbednosti u Kamerunu, Poale /Poalleux/, savetnik teritorijalne Skupštine Kameruna, Moro /Moreau/, zamenik predsednika opštine Jaunda i njihove supruge.

Sva ova lica bila su okupljena kod šefa bolnice i pripremala se da odu u bioskop, kad im je pažnju privukao stav domaćeg psa, koji je iznenada počeo/reži i čija je dlaka bila naježena. Misloći da stranci lutaju oko kuće, doktor je izišao i primetio na nebu jedan svetao predmet. On je odmah pozvao svoje goste, koji su docnije svi izjavili da su videli ogromnu "pečurku" žarko osvetljenu, koja se nalazila na visini od oko 600 metara.

U toku petnaestak sekundi koliko je trajala ova pojava svi očevici imali su utisak da ona stvarno ima oblik pečurke, tojest jednog vrlo osvetljenog okruglog diska, čiju veličinu nisu mogli da procene, a ispod nje polako se klatio cilindar koji je bio ravan veličini prečnika diska. Najednom ovo telo se brzo uputilo ka istoku.

prv.ns/a

153 NEOBIČNI SVETLI PREDMETI NAD EGIPTOM /AFP/ Kairo, 11 oktobra.-

I Egipat je ušao u takmičenje letećih tanjira. U subotu uveče je nekoliko stotina stanovnika Aleksandrije ukazalo na pojavu na nebu nekog svetlog predmeta za koji je izgledalo da se kreće menjajući boju iz crvene u narandžastu, a zatim u zelenu i u sivo plavu. Službenici meteorološke službe na aerodromu u Aleksandriji su odmah telefonirali opservatoriji u Heluanu, blizu Kaira, tražeći da ova pojava bude fotografisana. Međutim, ova pojava je nestala pre nego što je opservatorija mogla da preduzme potrebne mere.

Zamenik direktora opservatorije g. Azuz Ismail je izjavio predstavnicima štampe da se tu možda radi o polarnoj svetlosti. Ustvari, pre 48 časova je zapažena magnetska buza, što bi moglo da objašenje učini verovatnim.

prv.jv/o

154 LETEĆI TANJIRI U BEJRUTU - /AFP/ - Bejrut, 11 oktobra.- List

"Orijan" objavio je danas izjavu Maksa Favela, predstavnika jedne nemačke firme u Bejrutu, koji je rekao da je u subotu u 22.15 časova po lokalnom vremenu video na merskoj obali jednu nepokretnu tačku na nebu koja je puštala beličastu svetlost. On kaže da je ovo telo sišlo za nekoliko trenutaka na nekoliko metara iznad zemlje, zatim se vertikalno uputilo prema njemu i uskoro nestalo na nebu. On nije primetio nikakav trag na zemlji na mestu gde se ovo telo spustilo.

Posle objavljivanja ovog izveštaja novinar Abdelkarib izjavio je da je i on istog dana oko 19.00 časova primetio neku crvenu loptu koja se kretala po nebu dolazeći sa severa. On to nije rekao nikom ranije jer se bojao da će mu malo verovati.

prv.ms/a

15 "LETEĆI TANJIR" U BLIZINI FRANKURTA /AFP/ Bon, 11 oktobra.-
Otpriblike dva minuta 13 članova jedne jedrilčarske škole su posma-
trali jedan "leteći tanjir" sa aerodroma u Okštatu, blizu Franfurta.

Trinaest pilota i učenika za pilote su pratili očima prika-
zivanja jednog instruktora kada su videli kako se iznad jedrilice u
letu na otprilike 3 hiljade metara visine pojavljuje neki "lako
ispupčeni srebrnasti disk", koji se kreće bez i najmanjeg šuma.
Očevici, među kojima su se nalazili i nekoliko bivših avijatičara
Luftvafe, izrično izjavljuju da nisu mogli da budu žrtve neke
optičke varke. prv.vj/o

15 JOŠ TRI NEOBIČNA VIDJENJA U FRANCUSKOJ /Rojter/ Pariz, 10
oktobra.-U francuskoj sezoni "letećih tanjira" saopšteno je da su
krajem prošle nedelje bila još tri neobična viđenja.

Vozeći se noćas blizu Karkasona na jugu Francuske, Žan Betran
/Jean Bertrand/ je video jednu blistavu metalnu loptu kako leti
preko njega na maloj visini. Prema njegovim rečima, izgleda kao da
je gornji deo lopte bio napravljen od plastičnog materijala i on je
mogao da vidi dve ljudske prilike u njoj.

Šarl i Alfons Božu /Charles, Alphonse Beaujoux/, zaustavili
su svoja kola blizu Izerša u centralnim planinama da posmatraju kako
jedna ogromna blistava lopta lebdi nad zamkom Garže. Oni su je
posmatrali četvrt sata i izjavili su da su videli kako onamenja boju
iz bele u narandžastu, i zatim crvenu, pre nego što je nestala.

Rože Baro /Roger Barrault/ iz Lavua na zapadu Francuske
je saopštio kako je sreo nekog čovečuljka koji je na sobi imao neku
vrstu gnjuračkoga odela. Dva zraka svetlosti su blesnula iz gnjuračke
opreme i zaustavila su g.Baroa u mestu. Prema njegovim rečima, nepozna-
ta osoba je imala manje od 150 santimetara, nosila je čizme bez
potpetica i imala je veoma svetle oči i velike brkove. Ona se čitav
minut kretala putem i zatim je, kako je g.Baro izjavio, skrenula u
jednu šumu. prv.jv/o

NEPOZNAT VAZDUŠNI BROD NAD SEVERNOM AFRIKOM /AFP/ Marjan, 16

oktobra.— Opservatorija na bregu Vantu javlja da od jutros u 06,30 po griničkom vremenu nepoznat vazdušni brod plovi nad tom oblašću u smeru Istok-Severostok, dakle u pravcu Orana. Aparat je najollik i snabdeven sa dve kupe povezane nekom vrstom antene. prv. nj/1

APARAT ZA RANO OTKRIVANJE PATOLOŠKIH POJAVA /AFP/ Bon, 16 okto-

bra.— Danas je na sastanku specijalista u Bad Honnefu /Bad Honnef/ blizu Bona prikazan jedan aparat za otkrivanje "patoloških znakova" još pre pojave bolesti; aparat je prikazao njegov pronalazač dr H. A. Haense /Haensche/.

Nemački lekar izjavljuje da su ga inspirisala istraživanja njegovog američkog kolege dra M. Kerija /Curry/ o osetljivosti ljudskog organizma na atmosferske uslove.

Dostavljen u blizinu nekog lica novi aparat "beleži varijacije elektonagnetskog polja koja proizvodi to lica".

Dr Haense uverava da je moguće tako otkriti simptome koji se nikakvim drugim načinom auskultacije niti analize ne mogu ustanoviti. prv. bmj/bmj

LETEĆI TANJIRI NAD ITALIJOM /Rojter/ Milano, 16 oktobra.—

Ljudi u najmanje 15 različitih mesta u dolini reke Po javljaju da su za proteklih 48 časova videli leteća cigare ili tanjire. Jedna grupa od osam poljoprivrednih radnika u Po di Njoka /Po di Gnoeca/ na ušću reke izjavila je da je videla jedan sjajan diskos koji se spustio tih na zemlju na udaljenosti od njih od oko jednu milju /oko dva kilometara/. Kad su oni pobitali prema njemu, diskos je blještavo zasvetleo, uzleteo i izgubio se prema severu. Radnici su izjavili policiji da je diskos izrovan rupu u prečniku od 20 centimetara /oko šest metara/ i opalio drveće. U Kapisaniju, pedeset milja dalje /oko 80 kilometara/ seljak Antonio Krepaldi /Antonio Crepaldi/ izjavio je da su se njegove krave razbežale povredivši njegovu devetogodišnju ćerčicu kada se jedan predmet u obliku cigare, koji je ispuštao srebrno-plave varnice, spustio na nekoliko jardi /metara/ od njegove kude. On je rekao da se zapalio jedan plast sena a kokoši su se razbežale iz kokošarnika. Iz drugih krajeva ljudi javljaju da su videli sjajne naprave na velikoj visini; neke od tih sprava bilo su skoro nepomične, a druge su se kretale strašnom brzinom. prv. bmj/bmj

Leteći tanjiri - ponovo aktuelni

2. VI. 1959

SVJET

— Šta je istinito u dosadašnjim pričaма o ovim letilicama naučnika i dostignuća u njihovoj realizaciji

Prve dva mjeseca leteći tanjiri su se poslije pauze od nekoliko godina ponovo pojavili. U to vrijeme, jednog dana tri letećica tanjira su pralila putnički avion tipa »DC-6« koji saobraća na liniji Njujork — Detroit. Pilot je izjavio prilikom sletanja u Detroitu da nikada ranije nešto slično nije vidio. Tri aparata čudnog izgleda i još veće brzine, koju su mogli da reaguju kako im je bilo volja, obješani su oko putničkog aviona letjeći uvijek na istoj visini sa putničkim avionom »DC-6«.

Izjava kapetana aviona »DC-6« Klijana Izavala je ponovo pravu groznicu o letecim tanjirima. Kao što je poznato, ove tajanstvene letilice su bile zapažene još 1947. godine. Najveća »epoha« letecih tanjira bila je u 1953. godini. Te godine oni su vidani skoro nad svim zemljama svijeta. Amerika štampa ponovo sada razmatra pitanje porijekla ovih tajnih mašina. Za razliku od 1953. godine, sada posvoji nekoliko indikacija koje jasno govore šta su leteći tanjiri. Tajna o ovim mašinama velike brzine izgleda da će biti u najskorije vrijeme otkrivena.

TRI VARIJANTE O POSTANKU LETEĆIH TANJIRA

Prva pretpostavka ukazuje da su leteći tanjiri američkog porijekla, druga govori o njihovom nastanku u letilice sovjetske »brade«, a treća, koja je »ranije prihvaćana«, sada više ne, da su tanjiri međuplanetarne porijekla.

Smatra se da kao pogon u letecim tanjirima služi atomska energija. Dokazano je da su ove mašine — leteći iznad jedne oblasti — često re-moćne rad kompasu i električnih uređaja.

Prve pretpostavke naučnika govornice su da u ovim mašinama na-

ma ljudskih posada, već da se sa njima upravlja sa većih daljina, ili pak sa matrice raketne. Kasniji napori i analize fotogramata napravljani sa aviona koji su susreli tanjire — govore da su leteći tanjiri snabdjeveni ljudskim posadama.

Njihov izgled je tanjirašt, a ponekada su i u obliku rakete, ili manjeg cepelina.

Njihov akcioni radijus i mogućnosti za manevrisanje odlikuju ih kao izvanredno brze letilice, koje prilikom probijanja svučnog zida ne izlaze u uobičajen jak šum. One mogu da lete sa malim brzinama i da zatim nalednom povećaju brzinu. Po svom načinu uslijetanja, leteći tanjiri u mnogome liče na helikoptere. Ove letilice su u stanju da u punoj brzini trenutno zaustave svoje mašine i da ih okrenu nazad. To klasični avioni nisu u mogućnosti da urade. Pilotске posade, koje su imale prilike da vide izbliza, za ove tanjiraste aparate u letu, potvrdile su ovu odliku letilica. Jednom prilikom jedna formacija letecih tanjira prilično se približila putničkom avionu kompanije »Pan American«. Voditelj mašina je naglo ispratio vozilju, okrenula se na rub i zatim odletjela u sasvim suprotnom pravcu.

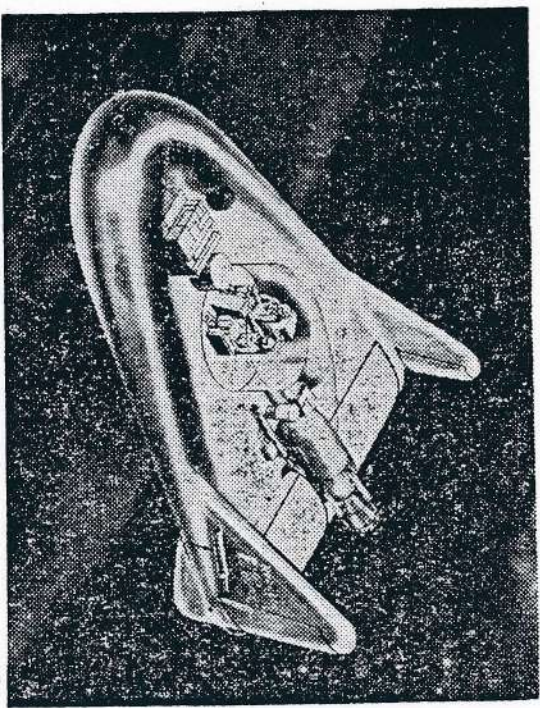
NA KOM PRINCIPU LETE TANJIRI?

Pošto je ovo još tajna, postoje samo pretpostavke koje ukazuju na to da su ovi aparati konstruisani slično iskrstvu do kog je došlo francuski konstruktor aviona Kozand. Ideja francuskog konstruktora da iskoristi vakuum za svoje svrhe, mogla je da se primjeni kod konstruktora letecih tanjira. Stvar je nalme u tome da je konstruktor isapitidšala ušama staga formida,

koji, stvarajući takozvani prazan prostor, čupa drveće i odnosi tla. Ve zgrade u vis. Snaga vakuma koristi se pritom stvara je ogromna. Računa se da dva mala leteća tanjira — sa prečnikom od po svega 30 santimetara stavljena na ramena čovjeka — ognu da ga podignu sa zemlje. Prazan prostor koji se stvara pod tanjirima vrlo je mali, bo je svega stotit dio milimetra, ali je i to dovoljno da se leteći tanjiri podigne sa zemlje vrtoglavom brzinom.

Godine 1955. na jednoj konferenciji za štampu, koja je održana u Vašingtonu, date su neke izjave koje je donekle otkrivaju tajnu o letecim tanjirima. Tom prilikom je na ovoj konferenciji izraženo mišljenje da su leteći tanjiri poslije stvarnosti i da će Sjedinjene Američke Države uskoro imati ove aparate. Poslije te konferencije objavljeno je da je američki avijatičar Mark Neill pristupio probnom ispitivanju jednog letećeg tanjira. Prema riječima ovog avijatičara, leteći tanjiri koji je on vidio imao je oblik diska i mogao je da mljeri u prečniku 30 metara. Aparat je mogao da dostigne visinu od 26.000 metara i da pri tom leti brzinom od 3000 kilometara na čas.

Pojava letecih tanjira izazvala je pravu paniku među stanovništvom država koje su ove letilice nadlijetale. Bujna mašta otevelidca počela je da ispreda priče da su se pojavili i »marsovcit« — bita velika svraga 140 metra. Opolto zabudu oko letecih tanjira doprinijeli su i smutnjivi iskazi naučnika. Oni su konstruktore izjavljivali da su to meteorološki baloni, ili refrakcija (prelamnje) sunčevih zraka kroz fuzije aluove vazduha. Tek prvo saspištenje dato u SAD ukazuje da ove mašine letilice zaista postoje. Sa druge strane, iz SSSR-a nije dato nikakovo saspištenje, mada se

vidjelo da i Sovjetski Savez raspolaže sa flotom letecih tanjira. Postavlja se pitanje da li su ove mašine defanzivno ili ofanzivno oružje? Čovjek je dosada uspio da sa svojim pronalascima usavrši vojnu tehniku. Neki je to uvijek pretvorio primljeni mašina u druge svrhe. Stari drveni topovi, zatim puške i renejače, a onda tenkovi, pa atomske bombe, zatim hidrogen-ska, kojoj je atomska bomba samo upaličak, — sve su to pronalasci koji u datom vremenu predstavljaju veliki čovjekov uspjeh. Poželjno je onda da najnoviji izum — leteći tanjiri, bude iskorisćen u mirnodopne svrhe. Zaprta, šteta bi bila da se ovako očne mašine koje posleduju izvanredne osobine iskoriste u ratne svrhe.

Slično primljeni atomske energije u mirnodopsku svrhe, izgleda da postoje i dobri izgledi da se i leteći tanjiri iskoriste za zadovoljenje mirnodopskih potreba čovjeka. U laboratorijama su napravljeni planovi i prototipovi letecih tanjira u vidu letećeg automobila. Bilze pojednost nisu date. Zna se da bi leteći tanjiri — automobili bio veoma korisna i praktična mašina. Nijeogva masovlja produkcija bila bi moguća tek kroz desetinu godina. Leteći automobili bi stikao veliku primjenu kao prevozno sredstvo namijenjeno poslovnim svjetlu. Do sadanji veliki gradovi, u kojima je česta pojava da se automobili na ulicama usljed zakrečenosti hntlevara kreću brzinom od svega četiri kilometra na sat (primjer Njujorka), dobili bi na taj način u letecim tanjiru — automoblu faktor za rješavanje problema saobraćaja od vanrednog značaja.

ODABRALI SMO DANAS

PSIHOLOG CARL G. JUNG I 21. VIII. 1959 VJESNIK »LETEĆI TANJURI«

UZBUĐENJE LJUDI ZBOG H-BOMBE STVORILO PREDODŽBU O »LETEĆIM TANJURIMA«

Jedna knjiga izaziva senzaciju u Americi. Posvećena je najsenzacionalnijoj temi posljednjih desetak godina, a napisao ju je jedan od svakako najvećih živih psihologa.

Tema? Objašnjenje »letećih tanjura« psihološkog stajališta i aspekta.

Autor? Glasoviti švicarski psiholog Carl Jung, uz Freuda i Adlera svakako najznačajniji pionir nove psihologije, koja se temelji na proučavanju čovjekove podsvijesti, a ne njegova svijesno — psihičkog života.

O fenomenu »letećih tanjura« posljednjih se godina tako mnogo pisalo, da bismo smatrali posve nepotrebnim i neumjesnim da opet »načnemo« tu temu već toliko puta obrađenu. Osim toga, rezultati naučnih i ekspertnih anketa, kojima se nastojala protumačiti zagonetka »letećih tanjura« nedvoumno su i definitivno pokazali, kako tu zagonetke zapravo i nema: »leteći tanjuri« definitivno su kompromitirani, kao nešto što naprosto ne postoji.

Drugi je aspekt toga problema ostao dosad više manje neobjašnjen. »Leteci tanjuri« (što se mora priznati) imali su stotine i hiljade »očevidaca«. Priličan postotak među tim svjedocima tobožnjeg postojanja »letećih tanjura« bili su ljudi, kojima se ni uz najbolju volju ne može predbaciti da su svijesno govorili neistinu. Osim toga, u veoma velikom broju slučajeva »leteće tanjure« zajedno su, u isto vrijeme i na istom mjestu vidjele i čitave skupine svjedoka i »očevidaca«. I još nešto: među »očevicima« letećih tanjura nalazili su se i mnogi eksperti, na primjer kompletne posade nekih bombardera i putničkih aviona, čak i neki učenjaci.

Budući da su rezultati svih dosadašnjih anketa (među njima i ankete, koju je organizirala komanda američke vojne avijacije) pokazali, da letećih tanjura naprosto nema, a budući da su s druge

strane čak i mnogi stručnjaci bili spremni da se zakunu da su taj fenomen vidjeli, postalo je jasno, da se ustvari radi o psihološkom fenomenu.

Dosad je taj fenomen ostao neobjašnjen, odnosno oni, koji su ga pokušavali objasniti činili su to tvrdnjom da se radi o »autosugestiji izazvanoj masovnom histerijom«. Međutim, u dublja objašnjavaanja nije dosad nitko zašao, osim — Junga.

U predgovoru svojoj knjizi, koju je objavilo jedno američko izdavačko poduzeće, Jung iznosi da se proučavanjem problema »letećih tanjura« bavio ravno šest godina i da je pročitao sve, što je o njima bilo objavljeno. Osim toga, pedantni je psiholog proučio i sve historijske podatke o sličnim pojavama i tako ustanovio ono, što su već i drugi prije njega otkrili: da »leteći tanjuri« nisu nova pojava, već fenomen, registriran u mnogo navrata u toku prijašnjih stoljeća. Dakako, Jungu nije bilo ni na

Psiholog C. G. Jung

Kraj pameti da prihvati tezu o postojanju »letećih tanjura«: on je želio samo objasniti to što ih je tako mnogo ljudi »vidjeo«.

Jungovo je objašnjenje prilično komplicirano, ali ipak posve uvjerljivo. Analizirajući izjave »očevidaca« letećih tanjura Jung zaključuje, da se tu očito radi o halucinacijama, koje su izazvane podsvijesnim instinktima, koji su pak sa svoje strane izazvani strahom, što su ga u današnjem svijetu stvorila nova strašna oružja, u prvome redu dakako atomska i hidrogenska bomba. (Nije ni malo slučajno, ističe Jung, što su se prve vijesti o »letećim tanjurima« pojavile kratko vrijeme nakon što je svijet saznao, da je atomistima pošlo za rukom da konstruiraju H-bombu, oružje još neviđene rezonancije).

Izloženi strahu od H-bombe — oružja, protiv kojega nema obrane — pojedinci i čitave skupine nastoje (posve potsvijesno) svladati taj strah i tako opet zadobiti »cjelovitost ličnosti« i osjećaj sigurnosti. No, budući da se u slučaju H-bombe radi o oružju, protiv kojega nema obrane, bar ne na ovoj Zemlji, podsvijest traži novu »obranu«, koja je nužno »nezemaljska«. A to su upravo »leteći tanjuri«, kao svemirska letala nepoznatih stanovnika drugih svjetova, koji su na kudikamo višem stupnju kulture od stanovnika Zemlje, a to znači i bića, koja bi, kad bi to ustrebalo, mogla zaštititi njene zaplašene stanovnike čak i od hidrogenskih bombi.

Dakle, »leteće tanjure« stvorila je histerija masovnog tipa, a tu su histeriju stvarili podsvijest i H-bombe. Uostalom, upravo činjenica, da su glasine o »letećim tanjurima« prestale da se stvaraju čim je došlo do popuštanja u međunarodnoj zategnutosti, najbolja je potvrda ove zanimljive postavke velikog psihologa.